

FELELŐSSÉGÜNK A TEREMTETT VILÁGÉRT

„Minden általa és érte teremtetett...” (Kol 1,16)

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a teremtett világ védelméről

www.yearofplanetearth.org

www.foldev.hu

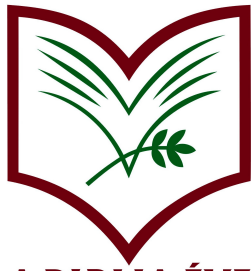
A Körlevél

„A Föld Bolygó Nemzetközi Éve” (2007-2009) szemszögéből

Szarka László

MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet és NYME (Sopron),
„A Föld Bolygó Nemzetközi Éve” MNB titkára

Email: szarka@ggki.hu

A BIBLIA ÉVE
2008

„Föld és Ég” konferencia,
Sopron, 2008. X. 18-20.

A tudomány és a vallás kapcsolata

„Tudományos eredményeinket vizsgálódásunk határain belül nem befolyásolja, hogy a körülöttünk lévő világot természetfeletti terv megvalósulásaként tekintjük-e vagy sem”

Claude Allègre, a Párizsi Földfizikai Intézet igazgatója, francia tud.-oktatási miniszter (1997)

„Science and religion are different ways of understanding the world. Needlessly placing them in opposition reduces the potential of each to contribute to a better future.”

Ralph Cicerone, az USA Nemzeti Tudományos Akadémia elnöke (Cicerone et al., 2008)

A FÖLDÉV HIVATALOS TÉMÁI, 12 FÜZETBEN

Planet Earth in our hands

Nemzetközi földtudományi kezdeményezések, 1. füzet

Groundwater – reservoir for a thirsty planet?

Felszín alatti vizek („Tartalék egy szomjas bolygónak?”), 2. füzet

Hazards – minimising risk, maximising awareness

Természeti veszélyforrások („A lehető legkisebb kockázat, a lehető legnagyobb odafigyelés”), 3. füzet

Earth & Health – building a safer environment

Föld és egészség („Biztonságosabb környezet építése”), 4. füzet

Climate – the ‘stone tape’

Éghajlatváltozások („Kőbe vésett magnószalag”), 5. füzet

Resource issues – towards sustainable use

Természeti erőforrások és nyersanyagok („A fenntartható felhasználás felé”), 6. füzet

Megacities – going deeper, building safer

Óriásvárosok („Mélyebbre hatolni, biztonságosabban építkezni”), 7. füzet

Deep Earth – from crust to core

A Föld mélye („A kéregtől a földmagig”), 8. füzet

Ocean – abyss of time

Óceánok („Az idő mélye”), 9. füzet

Soil – Earth’s living skin

Talajok („A Föld eleven bőre”), 10. füzet

Earth & Life – the origins of diversity

Föld és élet („A sokféleség eredete”), 11. füzet

Outreach – bringing earth sciences to everyone

A geomágneses tér („Védőpajzsunk”), 12. füzet

A tíz Földév-téma főbb megállapításai

Felszín alatti vizek: a felszín alatti vízkészletet (az ivóvízbázist) az emberiség sokkal nagyobb ütemben fogyasztja, mint ahogyan az utánpótlódik;

Természeti veszélyek: a természeti katasztrófák számának az utóbbi évtizedekben tapasztalt növekedése elsősorban a sérülékenység (vulnerability) megnövekedéséből származik;

Föld és egészség: orvos-geológus együttműködéssel hárommilliárd ember egészségén lehetne javítani;

Éghajlatváltozások: a) A Föld története éghajlatváltozások története, és természetesen a mi jövőnket is erősen fogja befolyásolni az éghajlat alakulása, b) első alkalommal történik meg, hogy egy faj: a Homo sapiens vált a Földrendszer és a klímarendszer megváltoztatásának egyik tényezőjévé;

Természeti erőforrások: nyersanyagokból nem várható hiány (legfeljebb ritkafémekből), a jövőbeni energiaellátás azonban kérdőjelekkel teli (a szénhidrogén néhány évtizedre, a szén néhány évszázadra elég; a „megújuló” iránti elvárások túlzók);

Óriásvárosok: földtudományok nélkül az óriásvárosok fenntarthatóbbá tételének esélye sincs;

A Föld mélye: az emberi tevékenység manapság már geológiai hatótényezőként is figyelembe veendő, hiszen az emberiség több anyagot mozgat meg, mint a felszíni geológiai folyamatok együttvéve;

Óceánok: az óceánok mélye számos tudományos meglepetést tartogat (nyersanyag- és energia, biológiai alapfelismerések, környezeti kockázatok);

Talaj: A Föld valószínűleg képes ugyan ellátni 9 milliárd embert, de az ökoszisztéma és a biodiverzitás feláldozásával, ráadásul úgy, hogy nem (vagy alig) marad hely biomassza-termelés számára;

Föld és Élet: Veszélyben van a globális ökológiai rendszer.

A legjelentősebb környezeti problémák

a Földév szerint:

- *ökológiai rendszer*
- *felszín alatti vizek*
- *(az éghajlat örökké változik)*
- *erőforrások (energia)*
- *talaj*

a Körlevél szerint:

- *ökológiai válság*
- *víz és levegő*
- *éghajlat*
- *erőforrás*
- *(a termőtalajkészlet csökkenése)*

A környezeti krízis okai

A Földév szerint

- az emberiség dinamikus létszámának és igényének növekedése beleütközik a Föld véges eltartó-képességébe;

- „Earth Sciences for Society” vagy „Earth Sciences for Humanity” ?

A Körlevél szerint

- „...jelenlegi fogyasztási szintünk fenntartásához a Földnél negyedével nagyobb bolygóra lenne szükségünk”

- „a környezeti válság gyökere ... legnagyobbbrészt erkölcsi természetű”

Arab

Japan

Russia

Zulu

Canada

Korea

Slovenia

Damara

China

Lithuania

Spain

Herero

Czech Republic

The Netherlands

Turkey

Kavango

Estonia

Norway

South Africa

Oshiwambo

France

Persia

North Soto

Lozi

Germany

Poland

South Soto

San

Israel

Portugal

Swahili

South Africa

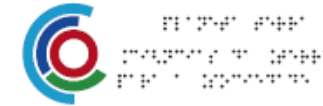
Hungary

Romania

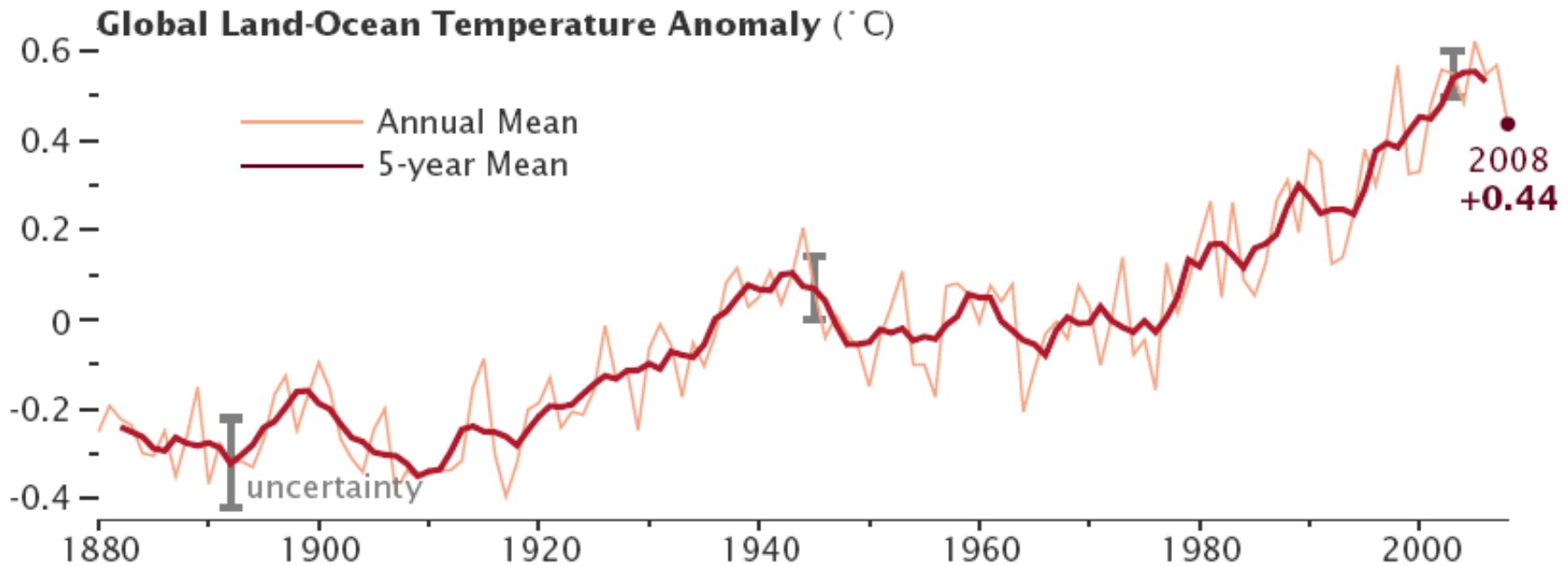
Xhosa

Braille

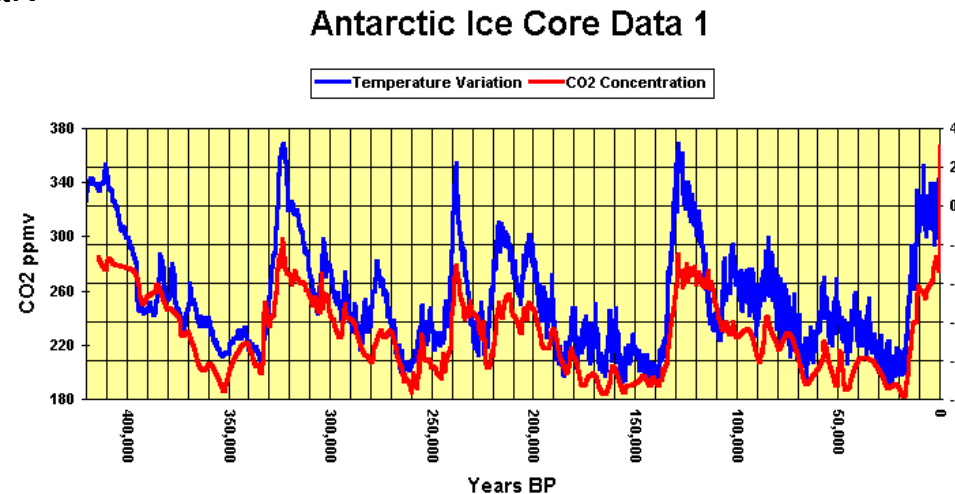
Az éghajlatváltozás kérdése

1. Adatok (NASA Earth Observatory, 2009. január 21.)

2. Okok: üvegházhatás + Milankovics-Bacsák elméleten túlmenő természeti okok: nap-tevékenység, galaktikus kozmikus sugárzás, felhőképződés, óceánok, légköri aeroszolok, földhasználat-változás, stb.)

3. Tömegtájékoztatás és döntéshozás: túlzó leegyszerűsítések és ezáltal eltorzulási veszélyek jellemzik

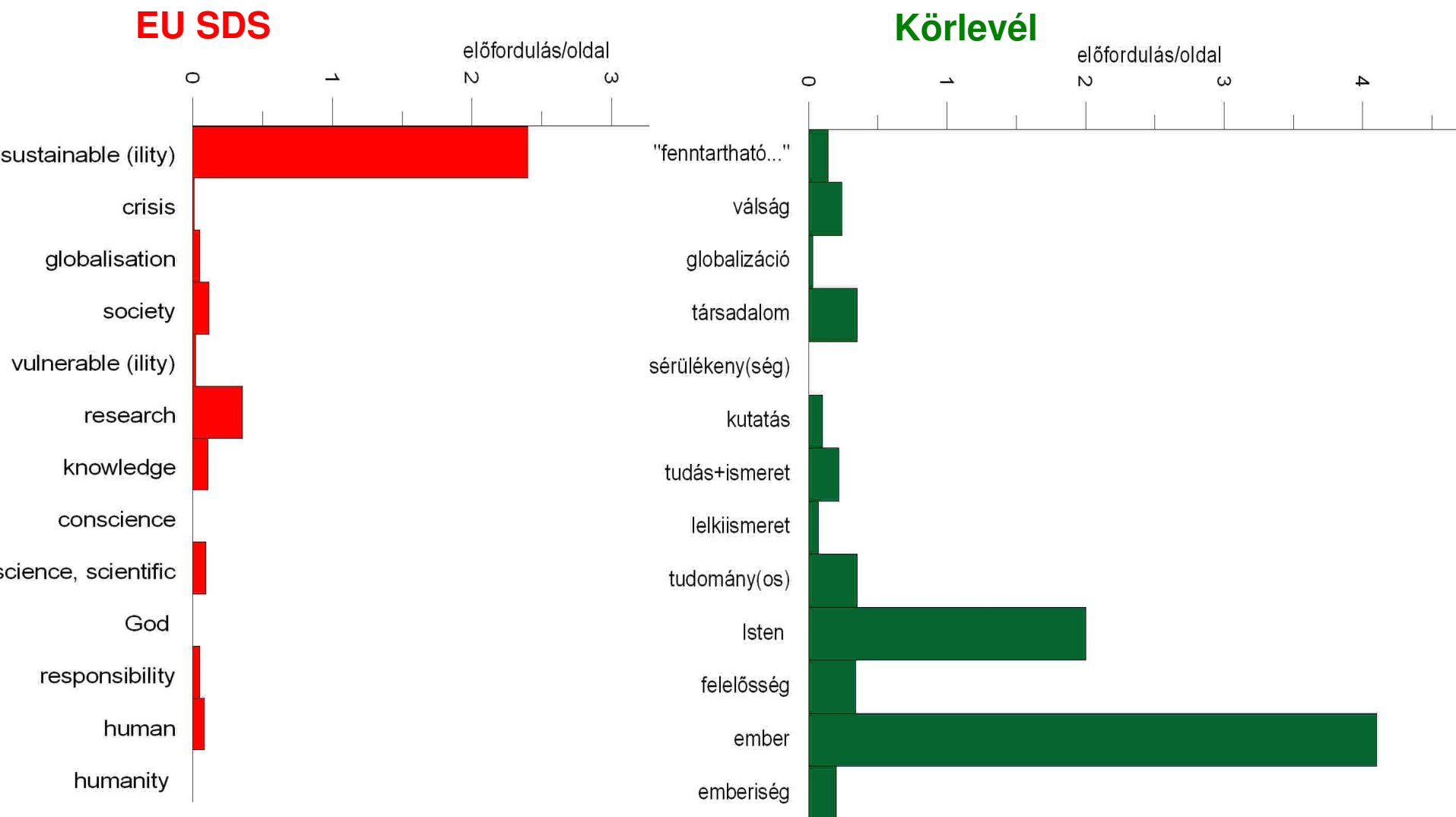

Az EU Sustainable Development Strategy (2008) és a Püspökkari Körlevél (2008) szógyakoriság-összehasonlítása

3. A Földév 10 témájában

4. Általános kifejezések terén

Az általános kifejezések abszolút (oldalankénti) szógyakorisága

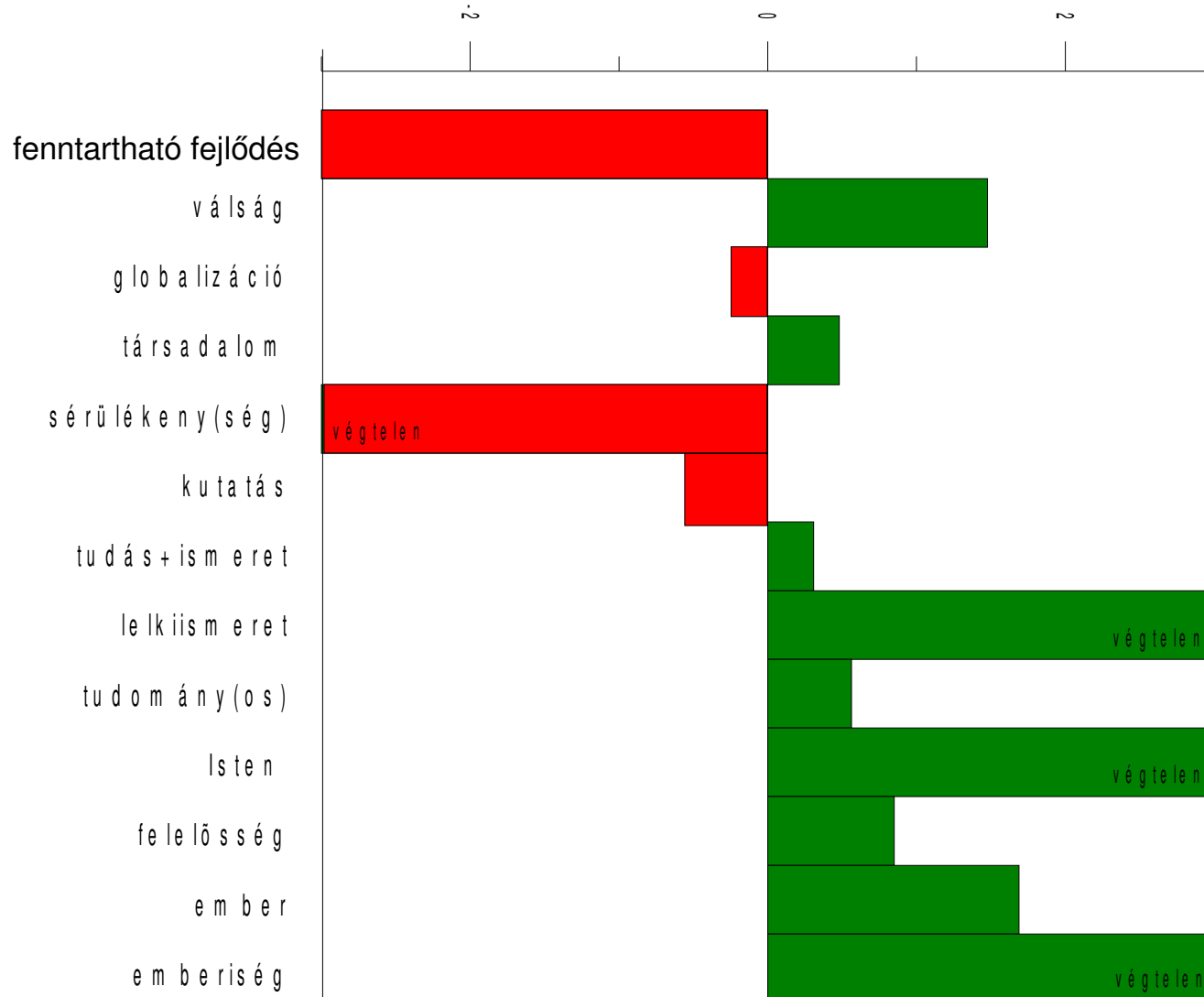

RELATÍV SZÓGYAKORISÁG

EU SDS

KÖRLEVÉL

$\log_{10}(\text{KÖRLEVÉL}/\text{SDS})$

AN INCONVENIENT TRUTH

THE PLANETARY EMERGENCY OF GLOBAL WARMING AND WHAT WE CAN DO ABOUT IT

AL GORE

KELLEMETLEN IGAZSÁG

A BOLYGÖNKAT FENYEGETŐ GLOBÁLIS FELMELEGEDÉS, ÉS LEKÜZDÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

AL GORE

Az Al Gore-könyv
angol és magyar kiadásának
címlapja és 296. oldala

Now it is up to us to use our democracy and our God-given ability to reason with one another about our future and make moral choices to change the policies and behaviors that would, if continued, leave a degraded, diminished, and hostile planet for our children and grandchildren—and for humankind.

We must choose instead to make the 21st century a time of renewal. By seizing the opportunity that is bound up in this crisis, we can unleash the creativity, innovation, and inspiration that are just as much a part of our human birthright as our vulnerability to greed and pettiness. The choice is ours. The responsibility is ours. The future is ours.

Úgy kell döntenünk, hogy a XXI. századot a megújulás idejévé tesszük. Meg kell ragadnunk a válságban rejlő lehetőséget: szabadjára engedhetjük a kreativitásunkat, újításainkat, és inspirációnkat, hiszen ezek éppen annyira részei a születésünknek, mint a kapzsiság és a kicsinyesség. A választás a miénk. A felelősség a miénk. A jövő a miénk.

 : a magyar kiadásból hiányzik

ÖSSZEFOGLALÁS

- 1. A Földév és a Körlevél a legjelentősebb környezeti problémákat és okaikat lényegében hasonlóan látja**
- 2. A Földév teljesen, a Körlevél nagyrészt mentes különféle túlzó leegyszerűsítésektől, amelyek viszont jellemzői lettek a tömegtájékoztatásnak, és sajnos az EU-nak is**
(A környezeti problémákat pl. nem szabad egyetlen jelenség egyetlen paraméterére: nevezetesen a CO₂-kibocsátás kérdésére redukálni: az éghajlatváltozás szerteágazó természeti okait és az emberi hozzájárulás mértékét a tudomány nem ismeri kellő bizonyossággal.)
- 3. Célszerű lenne, ha elkészülne a Körlevél egy aktualizált (rövidebb, ökumenikus?) összefoglalása a teendők kiemelésével.**
„A Föld Bolygó Nemzetközi Éve” során felgyülemlett tapasztalatokat közkinccsé bocsátjuk. Ajánljuk hazánk felértékelődött természeti kincsei (talaj, felszín alatti víz, energia- és nyersanyagkincs, stb.) jobb megbecsülésének hangsúlyozását.

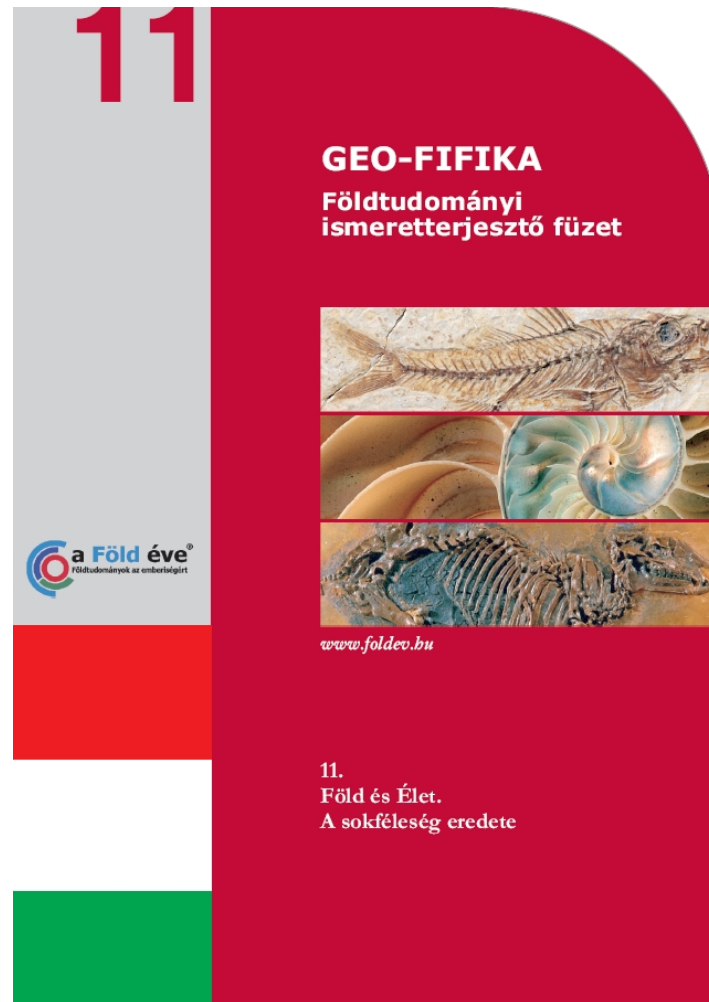
Föld és Ég Tudomány és hit

Szerkesztette Unger Zoltán

Hantken Kiadó

A „Föld és Ég” c. konferencia előadásait tartalmazó könyv
(Dr. Kázmér Miklós, Hantken Kiadó)

A Földév témaköreit bemutató
GEO-FIFIKA című füzetsorozat 3-12.
(NYME-hallgatóktól, ingyenes)